

Webbversion | PDF-version

Så påverkas Västra Götaland av kriget i Ukraina | Vecka 14

Läget i länet

Veckan i länet

Flera av länets kommuner rapporterar om en återgång till normal verksamhet. Detta efter Migrationsverkets besked om att endast 11 av 49 kommuner i nuläget ska kunna ta emot flyktingar.

Kommunernas frågor, inte minst under Länsstyrelsens delregionala träffar, rör nu nästan enbart migration. Naturligt, eftersom all annan samhällspåverkan är försumbar. Frågorna handlar främst om boenden och ersättningar.

Förra veckan rapporterade tre kommuner om försök till nätfiske (så kallad phishing) och dataintrång. Den här veckan rapporterar två kommuner om samma problematik.

Några kommuner är också intresserade av så kallade hotbilda-bedömningar mot flyktingar. Här handlar det främst om vaksamhet gentemot spionage och extremism.

Hela lägesbilden finns på Länsstyrelsens webbsida: [Så påverkar omvärldsläget samhället](#)

NYHETER

Nytt regeringsuppdrag för jämnare fördelning av flyktingar

Regeringen har gett Migrationsverket i uppdrag att åstadkomma en jämn fördelning mellan kommuner för boenden för skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet. Genom god lokalkännedom och omfattande regionala nätverk bedömer regeringen att länsstyrelserna har goda förutsättningar att delta i genomförandet av Migrationsverkets uppdrag.

Länsstyrelserna har därför fått i uppdrag att i samverkan med Migrationsverket föra dialog med kommunerna i länen om utbudet av möjliga boendeplatser som kommunerna har tillgång till eller kunskap om. Uppdraget samordnas av Länsstyrelsen Stockholm.

Nu pågår planering av hur uppdragen ska genomföras. Detaljer kring upplägg och arbetssätt är ännu inte klara.

Läs mer om uppdraget på [regeringen webbplats](#)

Uppdaterat om boendeplatser

Länsstyrelserna har uppdaterat inventeringen av tillfälliga boendeplatser. Det totala antalet boendeplatser som Migrationsverket kan använda utifrån behov uppgår nu till 73 647. Det är en liten justering nedåt jämfört med tidigare siffra.

Inventeringen klar: [74 000 boendeplatser i Sveriges län | Länsstyrelsen Stockholm \(lansstyrelsen.se\)](#)

Så lyckas Lysekil snabbt få barnen i skola

Drygt hundra människor på flykt från Ukraina har nyligen anlänt till Lysekil. Runt en tredjedel är barn i skolåldern. Tove Andersson, kommunikationsansvarig Lysekils kommun, berättar om kommunens arbete med att snabbt få barnen i skola.

Barnen är alltså redan i skolan. Hur har ni lyckats med det?

- Vi har utnyttjat befintlig organisation och dess kunskap och erfarenhet av mottagande. Vi har dels med lärdomar 2015-2016, dels en flexibilitet i organisationen som vi lärt av pandemin. Personalresurser frigjordes tidigt och alla har en någorlunda gemensam bild av den övergripande situationen och drar åt samma håll. Vi kunde därmed tidigt utarbeta förslag på hur organisationen skulle kunna arbeta i olika scenarion.

Erfarenheter så långt?

- Vi ser att vi har en bred uppslutning inom kommunens organisation, men även från civilsamhället. Föräldrarna till barnen är engagerade och visar tillit till vår skola. Det är en viktig faktor. En annan faktor som prioriteras är att hålla aktivitetsnivån uppe, att skapa en innehållsrik vardag. Barnen är glada för att komma till skolan och de gillar skolmaten.

Medskick till andra kommuner i motsvarande situation?

- Skapa ett kollektivt ägande av situationen. För att komma dit behövs en gemensam bild i organisationen. Låt några nyckelfunktioner få mandat att planera i stort och smått. Se till att ha en regelbundenhet i avstämningar där såväl gemensam information som gemensamma ställningstaganden kan göras.

Stabsfunktion med fokus på migration

I februari gick Länsstyrelsen upp i stabsläge i samband med Rysslands invasion av Ukraina. I staben finns en särskild funktion, L3 migration, som bevakar frågan om migration och omhändertagande.

- Det kan handla om allt möjligt. När kommer den första bussen, hur många flyktingar är det, vad ska vi göra med deras djur? berättar Alexandra Boberg, som är en av två ledare i funktionen.

Varje vecka återskildrar L3 migration en lägesbild via krisstaben till länsstyrelsernas gemensamma samordningskansli. Det i sin tur ger en samlad lägesbild till Regeringskansliet. På så sätt kan andra berörda myndigheter och regeringen uppdateras om och möta det informationsbehov som syns.

I L3 migration finns ytterligare tolv medarbetare som bidrar med expertis på många olika områden. Många var med i Länsstyrelsens arbete under flyktingkrisen 2015.

- De är en stor resurs i arbetet och vi ser till att dra nytta av deras erfarenheter, säger Alexandra Boberg.

Läs mer om vårt arbete kopplat till invasionen av Ukraina på vår externa webbplats: [Så påverkar omvärldsläget samhället | Länsstyrelsen Västra Götaland \(lansstyrelsen.se\)](#)

Sociala risker i flyktingströmmens spår

Att fly från ett krig betyder inte nödvändigtvis en resa till tryggheten. Det finns risk för social utsatthet i ett nytt land, under osäkra omständigheter. Vi bad Hedvig Stenius vid Länsstyrelsens enhet för folkhälsa och rättighetsfrågor berätta om några av skuggsidorna.

Vad finns det för sociala risker med nuvarande flyktingkris?

Redan utsatta grupper riskerar att bli ännu mer utsatta vid krig och konflikter. Ukraina och Krimhalvön efter annekteringen 2014 är ett exempel. Mänskliga rättigheter monterades ned, utsattheten för kvinnor ökade, liksom diskriminering, förföljelser och våld mot minoritetsgrupper. Risken ökar för människohandel eller annan typ av exploatering av dem som flyr.

Hur jobbar samhället med att reducera riskerna?

Myndigheter, kommuner, civilsamhällesorganisationer och näringslivet kraftsamlar på olika sätt. Ett av många exempel är [En trygg start i Sverige](#) som erbjuder temporära boenden för flyktingar, men även praktiskt stöd med myndighetskontakter.

För Länsstyrelsen handlar det om att vi har ett uppdrag att lyfta de risker vi ser till regeringen. Det handlar om att ha kunskap om att behoven skiljer sig åt i olika grupper och ha en beredskap för det både inför, under och efter en kris. Länsstyrelsens sida [Informationsverige.se](#), med samhällsinformation till nyanlända, är ett bra exempel på ett verktyg där vi nu arbetar med att översätta informationen till ukrainska.

Vad betyder det att majoriteten av ukrainska flyktingar är kvinnor och barn?

Många familjer har splittrats vilket innebär ett stort lidande. Det är också viktigt att komma ihåg att även om det är många kvinnor på flykt är samtidigt många kvar på plats och bistår i civilsamhällets organisationer. Med kanske 1,5 miljoner barn i flyktingströmmarna är risken för trafficking och människohandel av barn för sexuella ändamål, tvångsarbete eller organförsäljningssyfte påtaglig.

Vårt mottagande i Sverige behöver vara anpassat för att tillgodose kvinnors och barns behov och rättigheter. Det kommer ju även ensamkommande barn till Sverige och de måste tas omhand på ett bra sätt. Att barnen snabbt får rutiner som en skolgång kan vara hjälpsamt för att motverka psykisk ohälsa.

Finns det något som allmänheten kan vara uppmärksam på?

Både Rädda barnen och Migrationsverket berättar om att det finns personer både ombord på färjorna och i hamnen som lokaliserar ensamma tjejer, och i vissa fall har tagit dem med sig. Likaså att män försökt köpa sex av kvinnor som köar till Migrationsverket.

Här kan du läsa mer om problematiken: [Så drabbas flickor och kvinnor i Ukraina | Jämställdhetsmyndigheten \(jamstalldhetsmyndigheten.se\)](#)

Nytt uppdrag ska ge barnanpassad information

Barnombudsmannen (BO) ska enligt ett nytt regeringsuppdrag hjälpa till att ta fram barnanpassad information med anledning av kriget i Ukraina.

Det kan handla om information till barn som känner oro över situationen och information om vad som gäller vid ankomst till Sverige: hur asylprocessen ser ut och vilka rättigheter barn har. Stödet ska utgå från barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen. BO ska ge det till myndigheter, kommuner och regioner samt berörda aktörer inom civilsamhället.

[Uppdrag till Barnombudsmannen om att främja barnanpassad information och kunskap med anledning av kriget i Ukraina](#)

Frågor och svar om skyddsrum för fastighetsägare

Har du ett skyddsrum i din fastighet? Då har du ett ansvar för att det ska vara funktionsdugligt.

Kriget i Ukraina väcker många frågor. Inte minst om skyddsrum i Sverige. Om du äger ett skyddsrum har du ett ansvar. Det ansvaret innebär bland annat att se till att det är lätt att hitta till skyddsrummet och se till att det finns utrustning som fungerar.

Mer information om detta hittar du på MSB:s sida om [frågor och svar för fastighetsägare](#).

Förändrad prepping i krigets skugga

Först en pandemi, sedan ett krig. Två kriser har på kort tid förändrat synen på prepping. Konsumtionsforskaren och etnologen Elias Mellander, Göteborgs universitet, har studerat [mekanismerna bakom svensk preppingkultur](#).

Han menar att pandemin ökat omgivningens förståelse och intresse för prepping:

- De intervjupersoner jag pratat med sedan krigsutbrottet uppger att de nu befinner sig i en liknande situation, där människor i omgivningen vänder sig till dem för råd.

STATISTIK FRÅN MIGRATIONSVERKET

Aktuella siffror från Migrationsverket

Sedan den 24 februari har drygt 28 700 människor från Ukraina sökt skydd i Sverige. Av dessa har drygt 4 600 sökt sig till Västsverige, som även inkluderar Värmland och Halland. Den senare siffran gäller till och med 4 april. Här hittar du senaste siffrorna: [Sökande från Ukraina](#)

76 000 flyktingar från Ukraina väntas söka skydd i Sverige fram till halvårsskiftet, enligt Migrationsverkets huvudscenari. En ny bedömning ska göras till den 27 april.

Tips! Bra information från Migrationsverket

På sin webbplats har Migrationsverket samlat vanliga frågor och svar för dig som jobbar inom Sveriges kommuner, regioner eller apotek. [Information om massflyktsdirektivet - Migrationsverket](#)

Om nyhetsbrevet och varför du fått det

Med det här nyhetsbrevet vill vi bidra till samordning och samverkan genom att brett dela viktig information, sprida goda exempel och på olika sätt spegla det arbete som pågår inom länet. Nyhetsbrevet går ut till dig som tidigare prenumererat på "Läget i länet" och det nyhetsbrev som vi tog fram för att delge information om arbetet kring Covid-19.

[Avregistrera om du inte vill ha fler nyhetsbrev.](#)

Länstyrelsen
Västra Götaland

Prenumerera på [Läget i länet](#)

Så hanterar vi dina [personuppgifter](#)
[Avregistrera prenumeration](#)

Följ oss i sociala media

